

Sound and Light seminar

30. juni - 1. juli 2008

Arrangeret af KIT - Københavns Internationale Teater

Referat af Mikkel Klougart, Juul | Frost Arkitekter

Byens rum som udviklingsstrategi deltog i Metropolis' 2-dages Sound and Light seminar. Mandag præsenterede en række kunstnere forskellige interventioner i byens rum, mens 11 storkøbenhavnske kommuner tirsdag præsenterede forskellige steder i byen, hvor de kunne forestille sig en eller anden form for lys/lyd intervention. Formålet er, at kommunerne og kunstnerne sammen skal udvikle projekter til disse udvalgte steder.

Byens rum deltog i seminaret, fordi Juul | Frost er partnere på projektet og sidder med i styregruppen, og dette er den direkte årsag til Byens rums deltagelse. Den gensidige interesse for hinandens projekter, håber vi kan inspirere og evt. skabe en grobund for yderligere samarbejde.

Mandag

Elspeth Maclachlan:

Development Manager, fra NVA i Glasgow (elspeth@nva.org.uk, www.nva.org.uk) fortalte om deres site-specific projekter, der som udgangspunkt hæfter sig op på en ret til at påvirke offentligheden.

Viceborgmesteren fra Chartres:

den franske viceborgmester fortalte om deres indsats for at skabe en by, hvor man ikke blot kører til, ser katedralen og så kører videre. Deres Festival of Lights er et væsentligt element i denne strategi.

Lyskunstneren Xavier de Richemont:

Xavier fortalte om hvordan han har sat lys på Chartres forskellige institutioner og steder. I sine arbejder forsøger han at formidle det, som er indeni bygningerne, deres historie, de usete fortællinger mv. De enkelte lysinstallationer ses herefter som dele af det samlede billede af Chartres.

Bo Isse Karsten:

Isse Karsten fortalte herefter om Helsinkis Festival of Light, der forsøgte at sætte lys på de mørke, nordiske dage – men med en fastholdelse af den helt særlige stemning, som mørket tilbyder. Festivalen består primært af en række mindre aktiviteter og indslag, der bindes sammen af festivalens tematik.

Tirsdag

De 11 kommuner:

Tirsdagen startede med en gennemgang af de 11 kommuner, der deltager i projektet. Præsentationerne var vidt forskellige, men forsøgte alle at give en ærlig præsentation af kommunens identitet og ambitioner samt forslag til steder, hvor Lys & Lys interventionen kan foregå.

Helsingør

- Hvordan bruger byen de steder som den har? Den kan ikke bygge hverken ind eller ud pga. fredning.
- Kommunen vil gerne bruge den spirende kreative økonomi til at skabe udvikling, fx som i Kulturværftet.
- ReD Associates analyse giver byens flg. kerneværdier: autencitet, ro, refleksion, enigma.
- Kommunen arbejder med en bevidst opdeling i stille og aktive rum.
- Case: Slottet, byen og havnen er adskilte elementer, som kommunen gerne vil have tænkt som en enhed.

Gribskov v/ Erling Bevensee

- Værdier som refleksivitet og kongefamilien er kerneelementer i byens identitet og selvforståelse.
- Balance mellem byudvikling og det rekreative, mellem bevaring og forbrugets logik
- Cases:
 - 1) Kraftværk i Gilleleje: et potentielt kreativt samlingssted
 - 2) Silotårne i Helsingør: en mulighed for at integrere urbanitet i Helsingør.

Roskilde v/ Anne Katrine Horneman

- Case: Musicon, 250.000 m².
- Mål: at blive en kulturel metropol, en musikalsk magnet
- Hvordan: ved en åben planlægningsproces, hvor der planlægges så lidt som muligt, ved midlertidige aktiviteter, ingen masterplan men et styrende/kuraterende sekretariat, og ved at blande kultur, entreprenørskab, beboelse, uddannelse mv.

Køge v/ Jan Bruun Jensen

- Køge kan det samme som Helsingør og Roskilde – uden hverken slot eller festival. Køge kan ikke fremvise særlige attraktioner ud over byens gamle torv og rådhus, men har en særlig attraktiv atmosfære.
- Case: Sydhavnen:

- Udvikling inden for de næste 10-15 år, industri flytter ud i løbet af de næste 10 år.
- Meget fokus på det midlertidige og kulturen som drivkræfter.
- Kunst i gaderummet (Køge Skitsesamling)

Albertslund

- Har 24 % indbyggere fra andre lande
- Bycentret er struktureret som en serie offentlige rum
- Case: Der findes en 'ukendt' regnvandssø i området ved kommunekontoret – dette område vil kommunen gerne sætte fokus på ved at forbinde forskellige steder, bl.a. den nærliggende Forbrændingen.

Hvidovre v/ Poul Sverrild

- Industrialismen er slut. Derfor står Hvidovre som et historisk, eksotisk efterladenskab; som velfærdsamfundets fysiske aftryk.
- Cases:
 - 1) Hvidovrevej: Prototypen på forstadens centerløshed: Hovedvejen adskiller og forener funktioner, men er i sig selv blot en 5 km lang vej.
 - 2) Avedøre Holme: Nordeuropas største industriområde (4.750.000 m²). Området er et eksempel på forkert timing og præsenterer et uforløst potentiale. Det kan ses af stort set alle fly der ankommer og letter i Kastrup – derfor muligt at arbejde med et meget synligt projekt.

Herlev

- Herlevs identitet er formet af hospitalet (Danmarks højeste bygning) og motorvejene. Den identitet vil kommunen gerne ændre lidt på.
- Der findes fysiske barrierer i Herlev, der adskiller byens dele og funktioner.
- Kommunen vil gerne sætte fokus på unge og skabe flere steder for dem.
- Case: En kulturakse i midtbyen.

Ballerup

- Tre hovedbyer i kommunen: Måløv, Ballerup og Skovlunde.
- Der er et manglende byliv pga. en skæv balance mellem kultur, service, handel, kontor, forbrug mv.
- Cases:
 - 1) Måløv Stationsplads: tom plads med en nogenlunde charmerende stationsbygning
 - 2) Ballerup stationsplads: for meget trafik
 - 3) Skovlunde kryds: kan man skabe et landmærke for byen her?
 - 4) Mileparken: industrikvarter, stor skala, monotomt.

Gentofte

- 6 bycentre i kommunen.
- Cases:
 - 1) Tuborg havn vs. Charlottenlund Slot – det nye mod det gamle/det bevarede
 - 2) Div. Arne Jacobsen-byggerier vs. Dan Türell Plads i Vangede.

Frederiksberg

- Et øget fokus på børnefamilier og unge i kommunen.
- Kommunen har en stærk identitet.
- Cases:
 - 1) Frederiksberg Allé og Pile Allé: historien og teatret
 - 2) Bycentret: innovativt allerede
 - 3) Flintholm: Eneste sted i kommunen hvor man kan udbygge, skabe transformation
 - 4) Søndermarks kvarteret: utraditionelt Frederiksberg. Det skal forbindes med resten af bydelen.

København

- Temaer om bæredygtighed, interaktion, diversitet, det midlertidige vs. det permanente.
- Cases:
 - 1) Kay Fiskers Plads i Ørestad
 - 2) Kulturaksen i Metropolzonen.

Samlet

Der var kritik fra Trevor Davies af, hvorfor etnicitet og nationalitet spillede så lille en rolle i de udvalgte steder, når nu en stor del af kommunernes selvforståelse var hængt op på en stor andel udenlandske nationaliteter. Ses de "etniske steder" ikke som drivkræfter for kommunen?

Teoretiske oplæg

Herefter fulgte tre oplæg, der havde mere karakter af teoretiske perspektiver fra folk, der havde en velovervejet holdning til feltet.

Steven Graham fra University of Durham fortalte herefter om 'sentient cities', som er en sammensmeltning af den virtuelle by i den fysiske by. Vi kan ikke længere tale om dem som adskilte fænomener, hvor cyberspace befinder sig ved siden af. Disse 'remediated spaces' i byen er en ny form for overlap, hvor vi først bemærker de nye elementer hvis/når de forsvinder eller ikke virker (på samme måde som fx elektricitet). "Hidden infrastructures that we take for granted until it doesn't work".

James Carpenter præsenterede en række sanselige projekter – både installationer og facader på bygninger (bl.a. 7 World Trade Center). Han arbejder med lyset "as a vehicle to change a place and people's perceptions".

Foto: James Carpenter

Victoria Coeln, lyskunstner fra Wien, gav et oplæg om et par installationer i Wien. Hun adskiller lys-spektrets farver, og får dem enten til at smelte sammen på nye måder eller præsenterer dem som rene farver. I et af hendes projekter kan folk interagere med installationen og skabe projektioner på jorden.

Seminarets relevans for Byens rum

Ideen om, at 11 kommuner går sammen om et fælles projekt om kunst i byrummet er interessant. Hvad er deres formål og vision med at indgå i samarbejdet? Hvordan kan det skabe forbindelse mellem kommunerne? Ud fra hvilke kriterier har kommunerne udpeget de enkelte rum? Som Trevor Davies påpegede; hvorfor indgår etnicitet ikke i højere grad i kommunernes udvalgte steder, når nu det var et af de parametre som de præsenterede sig med?

Desuden er arrangementets fokusering på lys og lyd et eksempel på et kropsligt, sanseligt aspekt, der kan inddrages som perspektiverende for analyser.